

Sensorveiledning - våren 2020

Emnekode: SFBR10013	Emnenavn: Rettslære
-------------------------------	-------------------------------

Spørsmål 1) Er det inngått rettslig bindende kontrakt mellom Antonio Bandaros og Marilyn AS? (alle anførsler i oppgaveteksten skal drøftes)

Her bør studentene finne frem aksjelovens bestemmelser. De bør si noe om forholdet mellom styret og daglig leders kompetanse.

Det bør finne asl §§ 6-12 og 6-33 om at forvaltningen av selskapet hører innunder styrets ledelse og at styret representerer selskapet utad. De bør finne daglig leders kompetanse og representasjon i asl. § 6-14. Deretter bør de drøfte om daglig leder, Marilyn, kan inngå leiekontrakter på vegne av selskapet. Spørsmålet er om dette ligger innenfor «daglig ledelse». Dersom man kommer til at det er utenfor daglig ledelse, blir det eventuelt å drøfte 2. leddet – «uvanlig art eller stor betydning». Anførselen til Hans at det er han som er reell daglig leder, kan fort avskjæres. Det er den som formelt er registrert som daglig leder, som vil ha myndigheten. Dette handler om legitimasjonsvirkninger.

Dersom studentene kommer til at Marilyn har handlet utenfor sin kompetanse – legitimasjon, skal konklusjonen bli at selskapet ikke bundet. Det bør da foretas en subsidiær drøftelse om at det ligger innenfor daglig leders kompetanse, og om selskapet da i så fall blir bundet, se adl. § 6-33. Her bør studentene vise at de har forstått forholdet mellom legitimasjon og rett.

Mulig noen studenter vil drøfte oppdragsfullmakt etter avt § 18 pga anførsel til Hans. Det bør ikke honoreres om bare det drøftes.

Forutsatt at Marilyn Monroe hadde fullmakt til å inngå avtalen.

Spørsmål 2) Er det adgang til å tilbakekalle avtalen når det gjøres allerede dagen etter?

Tilbakekall etter at det er inngått en gyldig avtale, må drøftes i forhold til regelen om re-integra etter avtl. § 39, 2. pkt. Det må drøftes om det foreligger særlige grunner. Videre må det tas stilling til innrettelsen og det faktum at det har gått kort tid.

Her vil det kunne honoreres godt dersom drøftelsen er god.

Forutsatt at fullmakten var i orden og at avtalen ikke kan tilbakekalles.

Spørsmål 3) Kan avtalen settes til side som ugyldig?

Slik oppgaveteksten er lagt opp, synes det ikke veldig lagt opp til drøftelse etter avtl. § 33, snarere avtl. § 36. Men her må begge deler honoreres. Men dersom man tar det etter avtl. § 33, vil det bli noe overlapp mellom drøftelsen i spm 2 og 3.

Det må tas stilling til om det er urimelige avtalevilkår slik at avtalen kan settes til side. Det er viktig i den forbindelse å merke seg at en avtale som er urimelig fra starten av, vil lettere kunne settes til side.

Vilkårene var en leiekontrakt for en ti års periode med årlig økning av husleien etter konsumprisindeksen. Leiekontrakten kunne ikke sies opp de fem første årene, men deretter med en oppsigelsesfrist på tre måneder. Hvis det er noe som urimelig her, må det i så fall være det poenget at avtalen ikke kan sies opp de første fem årene. Men det kan neppe anses som urimelig når det dreier seg om leieavtaler til forretningsdrift. Som vanlig vil det være studentenes evne til å drøfte som gir uttelling og ikke konklusjon.

Spørsmål 4) Kan Marilyn AS selge fra varelageret slik som beskrevet ovenfor? Ta kun stilling til dette i forhold til pantelovens regler.

Her må studentene finne pantel. § 3-13, hvor det fremgår at varelager kan avhendes fritt innenfor rammen av pantsetters vanlig næringsvirksomhet. Det er relativt fyldig faktum her, så her bør studentene ha gode muligheter til å drøfte om dette er innenfor «vanlig næringsvirksomhet». Jeg synes det vil være lite skjønnsomt å komme til at dette er innenfor hva det er adgang til, og det bør trekke noe. Men drøftelsen vil være det sentrale også her.

Spørsmål 5) Er konkursvilkårene oppfylt?

Spørsmålet er sentralt. Det må trekkes mye dersom studentene ikke finner kkl. § 60 flg. De må forklare begrepene illikviditet og insuffisiens, se kkl. § 61. De må drøfte både om selskapet er likvid og om det er suffisient. Det kan neppe være tvil om at selskapet er illikvid – de strever med å betale, også løpende utgifter. Videre er gjelden på kr 500 000 mer enn formuen. Presumsjonsreglene for konkurs tilsier også det.

Konklusjonen må være at Marilyn AS er konkurs.

Spørsmål 6) Har salgspantet rettsvern? Forutsatt ja, er det eventuelt bortfalt?

Her blir det å finne pantel. § 3-17 (2) å drøfte om salgspantet har rettsvern. Dette er sentralt og alle bør finne bestemmelsen. Det må tas stilling til om rettsvernet er avtalt samtidig med overgivelse av kjøkkenet til kjøper. Her er det ikke krav om skriftlighet ved overgivelsen, men det skal bekreftes skriftlig i etterkant.

Vi vet at kjøkkeninnredningen blir integrert inn i selve kjøkkenet. Spørsmålet blir da om salgspantet har falt bort som følge av at det er sammenføyet med en «annen hovedting» på en slik måte at det vil medføre «uforholdsmessige omkostninger eller urimelige verditap» å skille det ut, se pantel. § 3-19. Alle bør finne bestemmelsen. Men det kan kanskje ikke forventes for mye av drøftelsen her.

Spørsmål 7) Forutsatt gyldig salgspant. Vil kjøkkenet inngå i driftstilbehørspantet eller vil salgspantet gå foran?

Dette er et rent kontrollspørsmål. Men her vil nok mange studenter slite. De skal ikke så mye annet til enn å finne pantel. § 3-11 (5), jfr. § 3-7 (3). Her må konklusjonen være at salgspantet går foran, og det til tross for at det har stiftet rettsvern etter driftstilbehørspantet. Reglene er slik fordi salgspant etableres før risikoens overgang/eierskapet til salgsobjektet går over fra selger til kjøper?

Spørsmål 8) Har utlegget fortrinn fremfor de andre panthaverne?

Her må studentene kommentere at utleggstakere ikke har fortrinnsrett fremfor avtalepantthavere, med mindre de er stiftet samtidig.

Her bør studentene raskt finne dekl. § 5-8. Den ser at utlegg som er tatt tre måneder før frisdagen ikke har rettsvirkning overfor boet. Fristdagen er den dagen da begjæring om konkurs kom inn til tingretten, se dekl. § 1-2 (1). Fristdagen er her 20. desember 2018. Utlegget ble tatt 7. desember 2018. Utlegget har således ikke rettsvirkning overfor boet.

Denne bestemmelsen bør de fleste finne.

Spørsmål 9) Kan betalingen til strømleverandør og til utleier av lokale omstøtes?

Betaling av gjeld foretatt senere enn tre måneder før fristdagen, kan omstøtes dersom den er foretatt med usedvanlige betalingsmidler, før normal betalingstid eller med et beløp som betydelig har forringet skyldneres betalingsevne, forutsatt at betalingen er ekstraordinær, se dekl. § 5-5.

Fristdagen er som sagt 20. desember 2018. Det foretas betaling av gjeld den 3. desember 2018 – kr 40 000 til strøm og leie av lokaler. Gjelden var forfalt for lenge siden og utgangspunktet er at det er adgang/og man skal betale gjelden sin. Gjelden er altså ikke gjort før normal betalingstid, ei heller ikke med usedvanlige betalingsmidler. Penger er aldri usedvanlige betalingsmidler. Spørsmålet blir da om betalingen er gjort med det beløp som «betydelig har forringet skyldnerens betalingsevne. Det ble betalt kr 40 000 bare noen dager før konkursen. Gjelden overstiger eiendelene. Dette taler for at vilkåret er oppfylt. Betaling gjort med nye lånte midler, forringer neppe kreditorenes utsikt til betaling - balansen i selskapet går i null på lån/betaling. Selskapets betalingsevne er vel da lik etter at oppgjøret fant sted, som før. Betalingen kan etter min forståelse ikke omstøtes, fordi den skjer ikke på bekostning av andre kreditorer - den skjer på bekostning av Marilyn.

Korte drøftelser av hovedpunktene i §§ 5-5 og 5-9 må gi god uttelling.

Molde, våren 2020

Linda Bøyum-Folkeseth